

Örebro-Värmland
BYGGNADS

Medlemstidning
för Byggnads
Region Örebro-
Värmland

Nr 2
2023

**Gick på ackord i årtal
– trots lönebidrag**

Här är nya avtalen

SNICKAREN SOM TRIVS PÅ SCEN

Stark Stolt Trygg

Jag vet inte hur det är för er, men för mig så börjar livet och glädjen återvända när solen skiner och värmen börjar komma, I skrivande stund är det mitten på maj och allt känns så bra!

Det känns också bra för att Bygg, Plåt & Ventilation och Glasavtalet är klara. MEN är inte helt nöjd för det ska man aldrig vara i fackföreningen. Man får alltid offra något för att få något!

Både lilla och stora delegationen på Byggavtalet gjorde ett förbaskat bra jobb, med många timmar runt förhandlingsbordet och ibland med tufft diskussionsklimat.

Det märktes att Svenskt Näringsliv/ Byggföretagen bestämt sig för att försämrade för oss medlemmar, men som tur är så har vi en stark delegation laddade med era motioner med argument i ryggen.

På Plåt & Ventilationsavtalet så var det också många tuffa och långa diskussioner men som till slut även där landade ner i ett avtal utan konflikt.

Samma gäller Glasmästeriavtalet, trots tufft klimat så flyttade vi fram våra positioner.

Ann-Katrin Hedgren
ordförande Byggnads
Örebro-Värmland

Nu har vi Entreprenadmaskin och Teknikinstallationsavtalet kvar som absolut är lika viktiga och där kan jag nämna att på TIA är det tufft i dagsläget, vet inte hur vi landar där.

Facklig politisk samverkan

Vi har träffat S ledamöter i Civilutskottet, vilket var väldigt bra med anledning av att de jobbar med frågor som rör byggandet i Sverige. Som ni säkert har

koll på att ingenting kommer från regeringen kring åtgärder för att få Sverige i rätt riktning. Vi ska kontakta några företag runt om i länen för att fråga hur arbetsgivaren ser på behovet och framför allt för vilka behov som finns. Det är en fråga som vi faktiskt kan samverka med företagen om för att försöka nå framgång för Byggnads medlemmar för att vi ska ha jobb med bra förutsättningar mot politiken.

Vi har även träffat de styrande på regionen i Värmland och pratat upphandling och samverkan med anledning av utbyggnaden av Centralsjukhuset i Karlstad. Ett stort projekt där politiken behöver förstå vad viktigt det är med en bra upphandling för de som arbetar OCH att ta ansvar för att en bra personalpolitik förs med våra skattepengar.

Hoppas verkligen att regeringen tar sitt ansvar för Sverige och kommer med insatser så att vi kan fortsätta bygga Sverige efter behovet som finns. För att våra unga ska ha någonstans att bo och att vi ska kunna ha jobb att gå till!

*Önskar er alla en fin sommar,
Ann-Katrin*

Viktig information om försäkringar!

Just nu görs det reklam på tv och radio för ett företag som heter Insurello. Det är ett företag som hjälper till att leta reda på försäkringsersättning från olika försäkringsbolag. Företaget tar sen 25 procent (max 25 000 kr) av försäkringsbeloppet. Dessa ersättningar är pengar som man har rätt till utan Insurello och som man redan har betalt för (antingen via medlemsavgiften eller via sociala avgifter).

Som medlem i Byggnads omfattas man av flera medlemsförsäkringar och som anställd hos en arbetsgivare med kollektivavtal omfattas man av flera avtalsförsäkringar. Vi uppmanar därför alla våra medlemmar att kontakta oss på Byggnads när det gäller medlems- och avtalsförsäkringarna, eller direkt till Folksam och Afa Försäkring i stället för att anlita Insurello.

Kolla att företaget är schyst!

Kan de anställda känna sig trygga?
Har de rätt lön?

Kollektivavtalskollen gör att du enkelt kan kontrollera om ett byggföretag har kollektivavtal. Gå in på byggnads.se.

Medlemstidning för Byggnads
Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare: Ann-Katrin Hedgren

Redaktionskommitté: Ann-Katrin Hedgren och Thomas Schultz

Produktion: Krügers, text och foto. Texttanken, layout och redigering Magnus Östin, textproduktion

Tryck: Åtta.45 Tryckeri, Västerås

Hemsidan: www.byggnads.se/regioner/orebro-varmland/

Telefon: 010-601 10 11 [vxl]

Postgiro: 204729-8

Vad tycker du...

...att vi ska skriva om i tidningen?

Kom med tips och idéer till

Peter Krüger:

peter.kruger@telia.com

Klart med nytt kollektivavtal i byggbranschen

Rekordhög löneökning och ny kontrollfunktion mot arbetslivskriminalitet

Löneökningar på 7,4 procent över två år och en ny parts-gemensam kontrollfunktion för att motverka arbetslivskriminaliteten. Det är innehållet när byggbranschens största kollektivavtal, Byggavtalet, nu är färdigförhandlat.

Som en del av det nya avtalet är parterna överens om en ny kontrollfunktion för byggbranschen som kommer kallas Svensk byggkontroll. Bland annat ska Byggnads anställda och förtroendevalda specialutbildas för att effektivt kontrollera företag och underentreprenörer.

– Det här är en seger för alla som värnar en byggbransch utan kriminalitet. Vi har alltid sagt att fusk går att kontrollera bort och Svensk byggkontroll ger oss bättre verktyg för att identifiera och sparka ut fuskarna ur branschen. Det här är frukten av flera års hårt arbete, resan tar aldrig slut men det här kommer göra skillnad på riktigt, säger Johan Lindholm, förbundsordförande Byggnads.

Avtalet har en längd på 24 månader och ger en rekordhög löneökning på 7,4 % fram till 30 april 2025. För en genomsnittlig byggnadsarbetarlön ger det en löneökning på ca 2 800 kr över två år.

– Det har varit intensiva förhandlingar men vi är glada att vi har ett avtal på plats. Byggnadsarbetarna får högre löner och företagen tar ett större ansvar för att få ordning och reda i branschen. Nu börjar det hårda arbetet för att se till att kontrollerna blir så effektiva som möjligt. Arbetet för en byggbransch fri från kriminalitet slutar aldrig, säger Torbjörn Hagelin, avtalssekreterare Byggnads.

Byggavtalet är Byggnads största kollektivavtal och påverkar över 100 000 yrkesarbetare i byggbranschen. □

AVTALET I KORTHET

Lön och ersättningar:

- Löneökningar enligt märket på 7,4 procent fram till 30 april 2025.
- Höjd reseersättning till 25 kr/mil för alla som har minst 2 km till jobbet och säkrad reseersättning för kranförare och alla som åker till arbetsplatsen via arbetsgivarens lokaler.
- Höjd pensionsavsättning.
- Inflytande över individuella lönetillägg.
- Ny och uppdaterad ackordslista.
- Arbetslivskriminalitet, fusk och utnyttjande:
 - Svensk byggkontroll – en helt ny parts-gemensam kontrollfunktion som effektivt och snabbt granskar företag och underentreprenörer.
 - Arbetsgrupp för samordningsnummer med syfte att säkerställa obligatorisk skatteregistrering av utländsk arbetskraft, liknande system som finns i Finland.
 - Säkerställt rätten till traktamente för utländsk arbetskraft.

Familjeliv och arbetsmiljö:

- Föräldralediga kan spara sin arbetstids-förkortning längre.
- Under en femårsperiod ska samtliga duschar i personalutrymmen utrustas med lås.

DET HÄR ÄR SVENSK BYGGKONTROLL

- Specialutbildning för Byggnads anställda och förtroendevalda samt möjlighet att kontrollera företag och underentreprenörer på facklig tid.
 - Tillsynsavgift från hängavtalsbundna företag som oavkortat går till kontroller av företag.
 - Partsgemensam grupp som bedömer och hanterar kriminella företag som upptäcks.
-

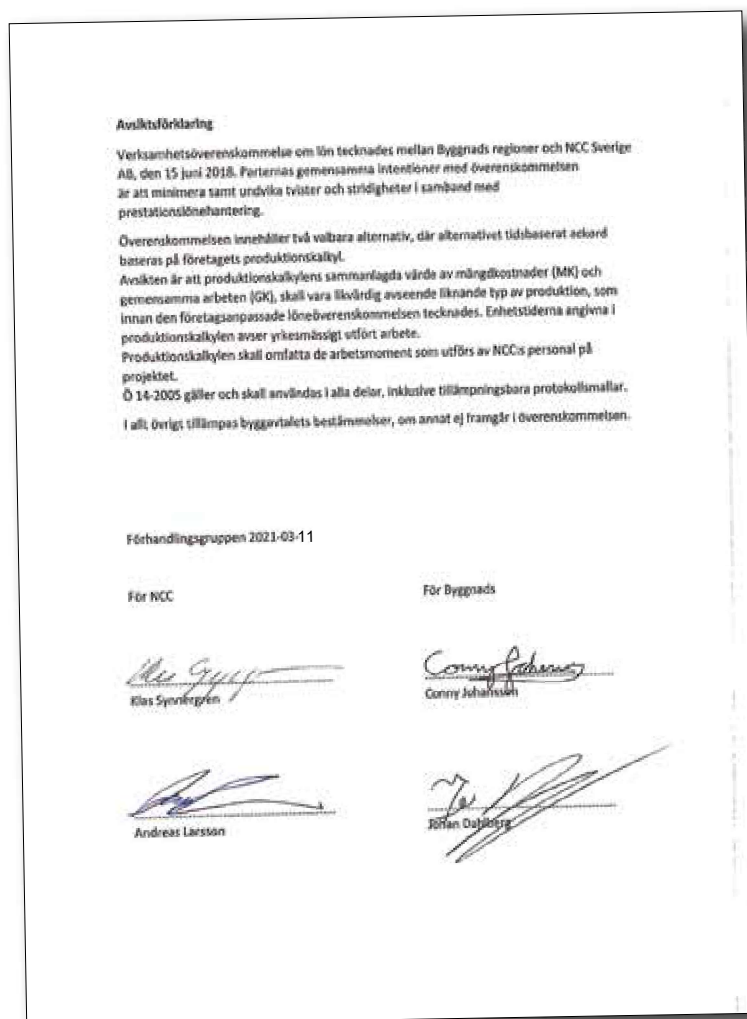
AVTALS RÖRELSEN 2023

Alla våra avtal är inte klara än men vill ändå summera om det som hittills har hänt.

Vi visste att förhandlingarna på Byggbavtalet skulle bli tuffa. Dels för att vi sett hur Byggföretagen missbrukat det gamla avtalet och överenskommelser i gemensamma arbetsgrupper kring hur vi vill att branschen (ordning och reda) ska fungera. Vi tolkar och kommer överens om saker centralt och sen hanterar man det annorlunda ute i regionerna vid förhandlingslägen. Det oroar mig då det speglar hur vårt samhälle ser ut idag. Jag känner att hederligheten som funnits vid förhandling när man tagit i hand inte finns längre. Det nya i avtalet kring Svensk Byggkontroll är en bra skrivning och stärker vårt arbete för att kunna stävja kriminaliteten i branschen.

Jag vet mycket väl att lönehöjningen (märket) i det nya 2 åriga avtalet är historiskt högt MEN vid varje avtalsrörelse så ska vi arbetare ta ansvar och det har vi historiskt alltid gjort och så även i år. Men som läget är med alla fördrade omkostnader som räntehöjningar, bränslepriser och framför allt elkostnader gör att jag inte kan vara helt nöjd. Och jag vet att många av våra medlemmar inte är det!

På Plåt och ventilations avtalet så var det också tuffa förhandlingar men under ett bättre klimat. Vill lyfta det som är bra och här är motparten diskussionsbar och lösningsfokuserad trots våra olika roller. Många av byggnads yrkanden genomsyrar alla våra avtal som tex friskvård och reseersättning.

Glasmästaravtalets förhandlingar har varit långa men väldigt konstruktiva, och även här har klimatet varit gott. En del nya arbetsgrupper har tillsatts bland annat kring lönebildning och arbetstider i glasbranschen.

Den 12 maj la vi varsel på Teknikinstallationsavtalet och strejken bryter ut den 24/5 kl. 09.53 ifall inte budet

från medlarna är tillräckligt bra. Men som sagt, avtalsrörelsen är inte klar än. Vi har i skrivande stund 2 avtal kvar: Teknik installationsavtalet och Entreprenadmaskinavtalet. Där vi ska göra allt för att hålla ihop våra frågor och verka för en bransch att vara stolt över och hoppas att vår motpart känner likadant! □

”Folk har det för bra”

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Snickaren Nicklas Jonsson har burit upp kretsen i Hallsberg sedan 2001. Nu har han fått avlastning och ny energi när en inflyttad Byggnadsmedlem axlat sekreterarrollen.

Ansiktena på Hallsbergskretsens möten är välbekanta för Nicklas Jonsson.

– Det är samma folk i dag som när jag började som ordförande.

Medelåldern på dem som brukar besöka kretsens möten har som en följd stigit.

– Jag är plus 55 och tillhör ändå ungdomsgruppen, säger Nicklas Jonsson muntert.

En viss förnygring har skett, medger han, ett par bröder i 30-årsåldern

brukar dyka upp på mötena om de har möjlighet.

Det är svårt att engagera medlemmar och få dem att gå på kretsmöten.

– Vi har prövat alla möjligt: bågskytte, bowling, luftgevär, långgolf och bangolf, ofta kombineras aktiviteten med att vi äter en bit mat. Men jag har inget recept på hur man ska lyckas.

Inte heller de digitala mötena som hölls under pandemin blev tyvärr någon succé.

Förklaringen till det svaga engagemanget är som han ser det att byggnadsarbetare i likhet med stora delar av svenska folket tar mycket för givet.

– Folk har det för bra.

Den fackliga kampen som har krävts historiskt har glömts bort.

Men han är inte uppgiven, och nu känns det fackliga arbetet på gräsrotsnivå roligare.

– Vi har fått en sekreterare i kretsen, Mikael Jönsson, och det ger mig välkommen avlastning.

När tidningen kommer ut på försommaren hålls närmaste kretsmöte den 21 september på Viby golf, där det förutom golfspelande också ska grillas. □

”Vi ska få i gång det här”

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Kristinehamnskretsens ordförande Håkan Ahlqvist hoppas på en nytändning i det fackliga gräsrotsarbetet. Inför avtalsrörelsen märkte han ett ökat engagemang.

– Det kom nya ansikten på kretsmötena, personer som inte gått förut, och det är ju roligt, säger träarbetaren Håkan Ahlqvist som är ordförande i Kristinehamnskretsen.

Kanske engagerade den stundande avtalsrörelsen lite extra? funderar han.

Håkan Ahlqvist har varit ordförande i kretsen i tre år. Nu har han fått en ny sekreterare vid sin sida i David Hägg och det gläder honom.

Han ser det som en nytändning för

styrelsen, och ambitionen är att vara aktivare framöver.

– Vi ska få igång det här, säger han och syftar på styrelsearbetet.

Fotarbetet har redan fått en nystart. – Jag och ekonomiansvarige har besökt byggen här i Kristinehamn och presenterat oss.

Det är inte längre självklart att byggnadsarbetare är med i facket, förhoppningsvis kan de med besöken få några att gå med.

– Tyvärr tappar vi ju i fackföreningarna konstigt nog.

Kristinehamnskretsen arrangerar i likhet med andra kretsar medlemsmöten som kombineras med aktiviteter som trav, fiske och besök på badhusets bokade relaxavdelning. Efteråt går de gärna ut och äter tillsammans. De kretsmötena lockar fler medlemmar.

– När vi bokar relaxavdelningen under Fastingen brukar det komma ett 15-tal. Fisket ihop med Karlskoga är också ganska välbesökt, säger han.

Håkan Ahlqvist önskar att även de vanliga möten som hålls däremellan kan prioriteras av fler medlemmar. Närmaste möte hålls i augusti. □

”Då orkade jag inte längre”

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Tio anställda och förtroendevalda hos Byggnads Örebro-Värmland reste i april i Förintelsens spår och mötte fasorna de läst om i historieböckerna.

– När jag kom till det sista rummet då orkade jag inte längre, jag var tvungen att gå ut.

Det säger snickaren Marie Halvarsson från Kil som var en av deltagarna. VVS-montören David Hägg från Kristinehamn var en annan.

Även för honom gick gränsen i det sista rummet av flera i museet som byggts upp i koncentrationslägret Auschwitz i Polen.

En konstnär hade avbildat teckningar som barn i koncentrationslägret ritade för cirka 80 år sedan.

– Du vet hur barn är: teckningarna visade sanningen ofiltrerad. Det var hemskt, säger David Hägg.

Marie Halvarsson säger att hela resan var jobbig för henne. Hon var inte beredd på att reagera så starkt.

– När man ser vidden av det, hur stort det var och förstår planeringen som ligger bakom, det är ruggigt.

David Hägg slogs av hur utstuderat nazisterna agerade för att få judar och andra grupper som fördes till läger att inte göra motstånd.

– Många visste inte att de skulle dö, det var därför de följde med. Vi besökte ett ställe, som var en fin herrgård, där spelade en orkester när judarna anlände fick vi veta.

Men döden väntade. I en lastbil utanför herrgården gasades 280 000 människor till döds.

Bakgrunden till Byggnads resa, som gjordes med ABF, är att nazisternas överlevare blir allt färre i takt med stigande ålder.

Det är viktigt att hålla minnet levan-

de så att nazisternas förbrytelser inte glöms bort, anser Byggnads som vill vara med och ta det ansvaret.

– Det är viktigt att retoriken från 1930-talet inte kommer igen, tyvärr finns det krafter i Europa i dag som är på väg åt det hållet, säger David Hägg. Deltagarna ska redovisa resan för regionfullmäktige och Byggnads Örebro-Värmland har talat om att arrangera studiecirkel för att engagera fler i frågan. □

WARSZAWA, JUDISK BEGRAVNINGSPLATS

AUSCHWITZ

Tidningen träffar byggnadsarbetaren, som vill vara anonym, för en intervju. Ordförande Ann-Katrin Hedgren sitter med och upprörs över hur dåliga kontrollerna av lönebidrag är.

Hade lönebidrag i 24 år

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

En medlem i Byggnads Örebro-Värmland hade lönebidrag i 24 år fram till nyligen. Det gynnade hans arbetsgivare, säger byggnadsarbetaren som är starkt kritisk till att företag kan tillskansa sig skattepengar på det sättet.

– **Det borde vara** hårdare kontroller. Arbetsförmedlingen borde anställa personal som har kunskap om branschen. Han vill vara anonym. Erfarenheten är att inte alla i byggbranschen känner medlidande med någon som varit sjukskriven.

Han har hört av sig till Byggnads Örebro-Värmland för att berätta sin historia efter att ha läst en artikel i förra numret. Där lyftes åter igen problemet med företag som utnyttjar lönebidrag.

Medlemmen tycker att lönebidrag

i grunden är något bra, rätt använt kan det göra att företag vågar anställa personer med nedsatt arbetsförmåga, exempelvis efter en sjukskrivning. Ett tillfälligt bidrag under en begränsad tid.

Men så ser det inte alltid ut i verkligheten.

Han vet själv hur lönebidrag kan missbrukas – inte bara ett år eller två utan genom decennier.

Medlemmen gick ut bygg- och anläggning på 1980-talet. Han fick efter

några år problem med ryggen. Rehabilitering och sjukskrivning följde men det var ändå svårt att komma tillbaka. Ryggen höll inte och han blev uppsagd i 25-årsåldern.

Med stöd av Försäkringskassan och dåvarande arbetslivsnämnden skulle han omskolas till ett industrijobb var tanken.

Men planerna sprack och snart var han tillbaka på sitt gamla jobb igen.

– Det kändes rätt bra, jag tränade regelbundet för att stärka ryggen.

När han kort därpå ändå blev uppsagd kontaktade arbetslivsnämnden hans arbetsgivare och lockade med lönebidrag.

Det gjorde susen. Han var välkommen tillbaka.

Men trots bidraget var det aldrig tal

om lättare arbetsuppgifter eller lägre tempo.

– Jag fick inte veta att det var något jag kunde kräva, och jag tordes inte heller säga ifrån.

I stället tackade han ja till ackordsjobb och tolvtimmarspass på byggen i Norge.

Åren gick och ryggen höll, trots tunga arbetsuppgifter.

Lönebidraget, som genom alla år täckte halva lönen eller mer, var det ingen som ifrågasatte.

– Det bara förlängdes och förlängdes.

Att arbetsförmedlingen tog över ansvaret för bidraget gjorde ingen skillnad, lönebidraget betalades ut utan kontroll.

Han berättar att en av cheferna uppmanade honom att ljuga för arbetsförmedlingen för att bidragsnivån skulle höjas.

– Jag vägrade. Jag ljuger inte om min hälsa sa jag till honom.

Men trots regelbunden styrke- och konditionsträning höll inte kroppen hur länge som helst.

Förutom problem med ryggen fick

han också ont i handleder, knän och en armbåge. Kortisonsprutor, operationer, sjukskrivningar och rehabperioder blev en återkommande cykel.

Varje gång han återvände till jobbet förväntades han arbeta i samma tempo som de andra, säger han. Detta trots lönebidraget.

De sista tio åren hade han fast lön och jobbade deltid, övrig arbetstid skulle han använda för träning.

Men trots anpassningen nådde han till slut vägs ände.

Kroppen pajade, för sista gången tyckte arbetsgivaren som ansåg att medlemmen på grund av alla skador inte klarade av sitt jobb längre. Det är laglig grund för uppsägning om arbetsgivaren saknar annat lättare arbete att erbjuda i stället.

Facket förhandlade fram sex månadslöner.

Han fick inget tack när han slutade.

– Ett halvår med lön var ett lågt pris att betala. De har fan lyft lönebidrag för mig i 24 år.

Hur ser du på att du arbetat med lönebidrag i så många år?

– Jag är mest förbannad på mig själv. Jag borde ha lämnat branschen första gången jag blev sjukskriven för ryggen och gjort något annat i stället.

Medlemmen ser trots alla smällar ljust på framtiden.

Han äter medicin för nervsmärtorna, för att kunna sova, och arbetstränar som vaktmästare och alltiallo. Med lite tur kan han få fortsätta där när den person som har tjänsten snart går i pension.

Ett aber är att han ännu inte fått sin arbetsskada godkänd.

– Halvtidslönen är för liten att leva på. Jag hoppas att det löser sig, annars är jag tillbaka på ruta ett.

Byggnads ordförande i Örebro-Värmland, Ann-Katrin Hedgren, vill se bättre kontroller av hur lönebidrag används.

– När jag lyssnat på hans berättelse så blir jag ännu mer övertygad: Stärk lönebidragen så att de gagnar individen, inte som det är idag, ett sätt för företagen att sko sig på skattemedel utan krav! □

Snickaren som kan underhålla

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Mamma Anne-Charlotte uppmuntrade honom att gå dit. Snickaren Jim Ekvall ville mest hjälpa till att bygga rekvisita. Men det har blivit mer skådespeleri än snickrande – och det är inget han gråter över.

Det är fredagkväll i april och i Munkfors gamla Folkets hus, som numera är en konferensanläggning, ska Munkforsrevyn spela ännu en föreställning av årets revy (H)elstörd.

– Namnet anspelar på elkrisen, det är en nummerrevy där vi har med en cyklist på scenen som trampar för att vi ska få ström. När det plötsligt blir svart – ja, då skyller de på cyklisten, säger Jim Ekvall.

Det är han som gör den rollen.

Till vardags är han snickare, men jobbet känns långt borta en kväll som denna. Om ett par timmar går den turkosfärgade ridån upp och entusiasterna i Munkfors teater- och revyförning ska under två timmar plus paus spela revy.

De har repeterat över 100 timmar och det ges sammanlagt nio föreställningar i april.

Ännu är det lugnt bakom scenen men ju närmare klockan 19.00, desto mer aktivitet och kanske också en gnutta nerver.

Jim Ekvall är dock lugnet själv när han med en lågmäld munterhet berättar om hur allt började för hans del.

– Intresset har nog kommit från mamma, hon spelade teater i Deje.

När han var 15 år tyckte hon att han skulle undersöka om det fanns plats för honom i Munkforsrevyn. Han gillade ju både teater och att snickra.

– Mamma tjtade hit mig, eftersom de sökte folk.

Det var 2018. Han välkomnades och fick vara med och bygga rekvisita. När det blev premiärdags övergick sysslorna till att hjälpa till i kulisserna. Han bar rekvisita mellan numren och assisterade skådespelarna vid klädombyten.

Jim Ekvall fick också det symboliskt viktiga jobbet av moppa scengolvet inför föreställningarna. Inga dammiga fotavtryck på det svartmålade golvet tack!

– Nu har jag blivit befördrad, jag har en yngre pojke som ska sköta det, säger Jim Ekvall.

”Till vardags är han snickare, men jobbet känns långt borta en kväll som denna. Om ett par timmar går den turkosfärgade ridån upp och entusiasterna i Munkfors teater- och revyförning ska under två timmar plus paus spela revy.”

5 FAVORITREVYER

Macken/Galenskaparna och After Shave, Falkenbergsrevyn, Peter Flacks revyer, Robert Gustafssons revyer, Povel Ramels Knäpp upp revyer.

6 FAVORITSKÅDISAR/ KOMIKER

Robert Gustafsson, Lennie Norman, Stefan & Krister, Claes Eriksson, Povel Ramel, Martin Ljung.

Han nickar mot en pojke som sitter lite längre bort på en stol. Pojken, som heter Tobias Onnerfors, höjer handen i ett tyst hej.

– Fast oftast får jag ändå göra det själv, avslutar Jim Ekvall muntert och för en kort sekund känns det som att intervjun är en sketch.

Munkfors teater- och revyförning har anor. Den har funnits sedan 1960-talet, men det har spelats revy i trakten i hundra år. Det berättar Morgan Englund som är föreningens ordförande.

Han sitter i bar överkropp i logen på övervåningen, där scenkläder hänger i långa rader, bland annat en nakentrikå med manliga attribut som kan få den mest svårimponerade att haja till.

Jim Ekvall har satt sig på en bordskant för att bli sminkad av Filippa Säfström. Hon är en av alla de frivilliga som jobbar bakom scenen för att göra revyn möjlig.

Numera förläggs revyn till påsktider – då slipper man konkurrensen från

nyårsrevyer. Ett bra val, tycker Jim Ekvall.

I början av ett nytt år har de flesta i ensemblen också mer fritid för att kunna öva än månaderna före jul och nyår.

Men revynumren brukar ändå inte skrivas förrän det blir lite tidspress framåt februari–mars.

Jim Ekvall är med i några olika nummer i årets revy. Förutom att spela cyklisten ”drar jag lite torra skämt”, som han uttrycker det.

Vi ber honom dra ett och får höra en kort historia om en hund som jagar folk på cykel, där poängen är att påståendet måste vara falskt eftersom hunden ju inte ens har någon cykel.

Torr humor som sagt.

I ett annat nummer ingår han i ett dansband.

– Vi sjunger falskt och är fult klädda, lyder den kärnfulla innehållsdeklarationen.

Vad är roligast med att stå på scenen?

– Responsen man får, att folk tycker att det är roligt, att få underhålla helt

enkelt. Många utomsocknes kommer, och vi har fått bra respons i år.

Vad tycker mamma då?

– Hon säger att det är bra, så jag antar att hon tycker det. Hon har sett föreställningen två gånger hittills. □

Jim Ekvall

Ålder: 20 år.

Familj: Mamma Anne-Charlotte Otlind Ekvall, pappa Per Ekvall. Äldre system Jennifer Ekvall har flyttat hemifrån och har egen familj. Har också en extrabror, Asif Abdolli, en pojke från Afghanistan som kom till Sverige 2015 och som bott i familjen. Bor: Hemma hos mamma och pappa i Munkfors.

Yrke: Träarbetare på Serneke.

Fritidsintressen: Spela revy och bilar, har en Pontiac Catalina -64.

Dags att plocka av lackskorna

Den här gången är det med stor glädje jag skriver mina rader efter ett starkt arbete från vårt förbund och oss medlemmar. VI HAR ETT NYTT AVTAL. Kanske någon tycker att vi borde fått mer men jag tror vi ska vara nöjda att våra förhandlare nått ett så bra avtal som vi fått. Vi har en inflation som jag tycker vi har tagit ansvar för och ett politiskt läge som är fruktansvärt där regeringen gör allt för att hindra fusket bland byggarna. Men nu djävlar gäller det att ta av kostymen plocka av lackskorna och påbörja ett politiskt arbete där våra frågor blir klart lysande stjärnor. Vi har en regering som styrs av sverigedemokrater som till en stor del röstats fram av byggnadsarbetare och som tackar genom att motarbeta arbetare och de som har det svårast i vårt samhälle. Den som nu till äventyrs tycker att reduceringskravet på olja och bensin är något bra får nog tanka om hjärnan för det hade varit bättre att få den ökningen i avtalet. Nu har vi lagt en dålig framtid i våra

barns knä. Tyvärr är det inte det enda problemet regeringen gett oss, deras sätt att behandla den offentliga sektorn gör att vi riskerar sämre sjukvård, barnomsorg och fackliga kamrater i kommunen som blir uppsagda trots att de behövs. Vi har nu ett bra läge för den politik som de flesta av oss anammar opinionsmässigt men det ger ju för fan inga beslut i vår riktning. Vi måste jobba för en regering som ställer upp på våra krav, men det är flera år dit så vi måste jobba mot den sverigedemokratiskt styrda regeringen för att om några år vara beredda att ta över ledningen av landet med en majoritet som håller vid nästa val. Tyvärr kan vi inte säga att den förra regeringen företrädde oss så bra heller MEN DET BEROR PÅ ATT VI INTE SETT TILL ATT VI ÄR MED OCH PÅVERKAR PÅ ALLA NIVÅER. Så är vi där igen om det är någon som tror att någon annan ska göra jobbet så är det som på bygget, gör DU inte jobbet så skiter det sig. Ha en bra sommar. ☐

Örebro-Värmland utbildningar 2023

Passa på och anmäla dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtröendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

Utbildning för skyddsombud 2023

År 1	År 1
Påfarten 8 tim	SO-utbildning steg 1+2
Startkurs 3dgr (BAM)	Steg 2, 17 maj, Karlstad
	Steg 1, 16 aug, Örebro
	12-14 sept, Karlstad
	Steg 2, 23 aug, Örebro
	Steg 1, 8 nov, Karlstad
	Steg 2, 22 nov, Karlstad

Som Skyddsombud är du även utsedd till Fackligt FörtröendeVald (*grundutbildning FFV sid 3)

År 2	År 2
Prevention 1	SO-utbildning steg 3+4
29 aug, Karlstad	Steg 3+4, 13-14 juni, Karlstad
	Steg 3+4, 6-7 sep, Örebro
	Steg 3+4, 12-13 dec, Karlstad

År 3
Samverkan o förändringsarbete
26-27 sept, Karlstad

År 4	År 4
De viktigaste föreskrifterna	
Prevention 2	
24 okt, Örebro	28 nov, Örebro

Skyddsombudsinformation (5 tim/år)
6 okt, Örebro (7-12) 5 okt, Karlstad (7-12)

Vem betalar utbildningarna för skyddsombud?
Samtliga skyddsombudsutbildningar bekostas och anmäler arbetsgivaren dig till på www.buc.se. Företaget betalar även din lön.

UNDANTAGET är Påfarten som **DU** anmäler dig till och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst och resor till. Samt SO-utbildning steg 1-4 som **DU** anmäler dig till Byggnads som står för konferenskostnader.

Påfarten (alla förtröendevalda samt medlemmar/icke medlemmar)
Denna utbildning genomförs på en dag, det handlar om Byggnads, historia, hur man kan påverka, vart vi är idag men också om framtiden. Denna utbildning skall alla som har ett förtröendeuppdrag genomföra. Utbildningen vänder sig också till medlemmar och de som borde vara medlemmar i Byggnads.

För att gå utbildningen söker man ledigt enligt studieledighetslagen och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst (stipendium för ICKE medlem), samt resor till och från utbildningen.

Utbildningsdagar Påfarten 2023
Påfarten för förtröendevalda, medlemmar, ickemedlemmar
Örebro - 7 sep, 23 nov
Karlstad - 21 juni, 12 okt, 21 dec,

Påfarten för ungdomar
31 okt, Örebro 1 nov, Karlstad

Digital Introduktion nya förtröendevalda kl.13-16
28 aug, 25 okt

Grundutbildning förtröendevalda
Steg 1+2, 14-17 nov, Örebro

Ackordsutbildning VVS
15+16 juni [anmälan snarast!]

VI HAR EN RESA ATT GÖRA

TEXT: JOHANNA SVÄRD, KOMMUNALRÅD I OPPOSITION S DEGERFORS, KOMMUNALARE OCH AKTIV I LO-FACKEN KGA/DFS • FOTO: PRIVAT

Partiet kliar sig i huvudet samtidigt som de tittar på den senaste valanalysen som visar att vi (S) växer oss som starkast i medelklassområdena. Detta såg vi inte komma! Eller?

På min vägg hemma hänger ett stort diplom efter att ha genomfört en av de finaste ledarskapsutbildningarna för arbetarrörelsen. Men helt ärligt ger den mig ångest. Jag är en arbetarklass tjej, upp vuxen i bruksorten eller sk. fotbolls-orten Degerfors.

Började min yrkeskarriär som fackligt aktiv undersköterska som ville förändra framtidens arbetsmarknad. Kommunal skickade mig då till Bombersvik-akademien. Det skrevs att jag var en av framtidens unga ledare i tidningen Arbetet. Vilka ljusa lovord.

Men det jag inte var beredd på att möta bland utbildningsdeltagarna var känslan av ett utanförskap. Vad gjorde jag ens här? Det akademiska språket kändes främmande, jag förstod inte mycket av allt som pratades runt bordet.

Jag vill anta att det var ömsesidigt då mina usla försök att passa in med oförstådda meningar och svårighet att sätta

ord på det jag ville få fram var otidligt. Jag kände mig helt enkelt inte hemma i sammanhanget och jag tvivlade starkt på de fina lovorden jag fått tidigare. Jag hörde helt enkelt inte hemma bland arbetarrörelsens framtida ledare som skulle föra oss framåt.

En händelse fick mig dock på andra tankebanor. Vi skulle planera inom vår grupp att träffas under juledigheterna för att arbeta med ett grupparbete.

Jag markerade omgående att möjligheterna inte fanns för mig eftersom jag jobbade hela julhelgerna.

Alla tittade förvånat på mig och en av deltagarna bröt tystnaden till slut genom att ställa frågan ”Men jobbar ni undersköterskor under jul också?”

Där och då förstod jag. Jag hör visst hemma i denna skara av kloka

Johanna Svärd

människor. Om inte framtidens ledare förstår vår historia och våra fackliga kamper, hur ska vi då kunna nå våra kärnväljare i framtiden?

Våra medlemmar och väljare måste känna sig hemma.

Det fackliga/politiska arbetet har aldrig varit viktigare än nu. Min analys är redan klar.

Vi behöver träda fram i fler betydelsefulla positioner.

Fackliga kampen räcker inte för att förändra samhället, men vi kan lyckas genom ett tydligt fackligt/politiskt arbete. Arbetarrörelsen får aldrig svika! □

Byggnads och Byggföretagen har efter förhandling enats om att slå ihop två lönestatistikområden 08 Värmland och 09 Örebro (sid 147 Byggavtalet 2020) till ett lönestatistikområde 08 Örebro-Värmland. Förändringen gäller från 1 januari 2023

Prestationslöner

Örebro och Värmland
[Nytt statistikområde]

Till och med kvartal 1 2023

Yrkesgrupp	Timmar	Förtjänst
TBM	338 878	228,97 kr/tim
Platt	8 493	275,17 kr/tim
Golv	7 573	267,47 kr/tim
VVS	734	204,13 kr/tim
Plåt	1 722	229,44 kr/tim
Undertak	1 088	228,58 kr/tim

Högsta

Företag	Arbetsplats	Förtjänst
Byggakustik	Wenmek	368,13kr
BBM	Järnvägsgatan	351,26kr
Byggpartner	Rakan	296,87kr
Mellansverige		

Lägsta

Företag	Arbetsplats	Förtjänst
Consto AB	Tullholmen 4 & 7	211,56kr
BBM	Bättringsvägen	208,53kr
NA Bygg	Grosshandlaren	205,05kr

**Byggnads
medlemscenter**

010-601 10 00

**Måndag–fredag
08.00–16.00**

Vi ger stöd och rådgivning till dig som är medlem, förtroendevald, anställd i Byggnads eller företagare.

Du får svar på frågor om löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö, försäkringar, semester, arbetsskador och annat.

www.byggnads.se

Kontakter Örebro-Värmland:

Utbildningsadmin.

carina.engberg@byggnads.se

Utbildningsansvarig

tomas.petersson@byggnads.se

MB/FFV-ansvarig

kenny.hermansson@byggnads.se

Lagbas-ansvarig

tomas.olsson@byggnads.se

SO-ansvarig

niklas.nordlund@byggnads.se

BYN Värmland

odd.maalsnes@byggnads.se

BYN Örebro

odd.maalsnes@byggnads.se

VVS-lärlingar

patrik.hjelm@byggnads.se

LÖSEN/granskning

leif.haraldsson@byggnads.se

Byggnads Region Örebro-Värmland:

Telefon: 010- 601 10 11

Mejl: orebro-varmland@byggnads.se

2			6			1		9
		5	1			3	8	
		6						
					2			7
9			3		7			1
4			9					
						4		
	8	2			6	5		
6		4			8			2

Det gäller att placera in siffrorna 1 till 9 på ett sådant sätt att varje vågrät rad, lodrät rad och låda på 3 x 3 rutor innehåller varje siffra exakt en gång.

RÄTT SVAR

R	V	K	T	U	O	R	V	K	T	E	V	Q	M	Q
V	N	K	E	T	E	C	N	K	D	S	I	A	N	V
T	K	O	S	M	W	V	R	V	A	K	S	N	R	Q
N	E	I	I	E	R	N	O	S	E	F	V	M	V	T
V	E	I	D	I	O	K	Q	V	N	A	T	T	V	R
V	A	O	T	E	R	F	R	E	O	K	S	V	E	
D	E	V	S	R	O	K	E	R	J	V	K	E	N	E
V	V	T	A	P	A	V	I	P	A	V	D	V	T	R
T	V	D	I	M	V	R	A	P	M	U	R	S	K	V
N	I	N	K	A	K	A	O	T	E	A	V	C	E	A
N	E	V	A	O	T	H	L	A	V	A	V	A	E	V
V	A	R	A	T	O	S	O	S	O	S	O	S	O	S
T	O	T	A	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
K	A	V	N	E	N	E	N	E	N	E	N	E	N	E
S	T	E	S	T	E	S	T	E	S	T	E	S	T	E
N	I	N	A	V	N	N	N	A	V	N	N	N	A	V
E	D	V	A	B	A	V	B	A	V	B	A	V	B	A
U	H	A	V	L	A	H	A	V	L	A	H	A	V	L

6	3	4	8	9	5	7	1	2
1	8	2	4	7	6	9	5	3
5	7	6	1	3	4	8	9	2
4	2	7	9	6	1	8	3	5
9	5	8	3	4	7	6	2	1
7	6	2	9	8	5	1	4	3
8	1	6	7	3	9	2	5	4
7	9	5	1	2	4	3	8	6
2	4	3	8	5	1	7	9	6

Hur gick det?
Här hittar du rätt svar på korsordet och Sudoku.

REGIONKONTOR:

Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad
Tel: 010-601 10 11
orebro-varmland@byggknads.se

ÖPPETTIDER EXPEDITIONERNA

Karlstad:
Kontorets öppettider:
Måndag-fredag 7.30-16
Lunchstängt:
Måndag-fredag 12-12.45
Telefontider: 8-15

Örebro:

Riagatan 51, 702 26 Örebro
Tel: 010-601 10 11
Kontorets öppettider:
Måndag-fredag 7.30-16
Lunchstängt:
Måndag-fredag 12-12.45
Telefontider: 8-15

OMBUDSMÄN:

Ann-Katrin Hedgren
Ordförande, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 07
Ann-katrin.hedgren@byggknads.se

Thomas Schultz

Avtalsansvarig, TBM, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 17
Thomas.schultz@byggknads.se

Nicklas Andersson

Plåtmätning, HYO. Arbetsrätt, Ungdoms- och skolinformationsansvarig
Telefon: 010-601 12 04
nicklas.andersson@byggknads.se

Mikael Olsson

Ekonomiansvarig, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 10
mikael.olsson@byggknads.se

Tomas Pettersson

Utbildningsansvarig, TIA, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 16
tomas.pettersson@byggknads.se

Leif Haraldsson

RSO, HEA, arbetsrätt, utländsk arbetskraft, konkurser
Telefon: 010-601 12 41
leif.haraldsson@byggknads.se

Jari Viitakangas

RSO, HEA, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 36
jari.viitakangas@byggknads.se

Odd Maalsnes

TBM, arbetsrätt, BYN-lärling, RSO
Telefon: 010-601 12 08
odd.maalsnes@byggknads.se

Mattias Andersson

RSO, DMY, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 54
mattias.andersson@byggknads.se

Patrik Hjelm

RSO, TIA, arbetsrätt, VVS-lärlingar
Telefon: 010-601 12 13
patrik.hjelm@byggknads.se

Tomas Olsson

RSO, TBM, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 19
tomas.olsson@byggknads.se

Niklas Nordlund

Arbetsmiljöansvarig, RSO, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 01
niklas.nordlund@byggknads.se

Kenny Hermansson

MB ansvarig, Glas-avtalet, arbetsrätt, RSO, konkurser
Telefon: 010-601 12 12
kenny.hermansson@byggknads.se

Erik Karlsson

HEA; TBM, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 03
Erik.karlsson@byggknads.se

Patrik Nyström

TBM, DMY, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 02
Patrik.nystrom@byggknads.se

ADMINISTRATÖRER:

Carina Engberg
Medlemsservice, utbildning
010-601 12 18
carina.engberg@byggknads.se

Maria Ribbenmalm

Medlemsservice
010-601 12 11
maria.ribbenmalm@byggknads.se

Helena Dahllén

Medlemsservice, bokföring, löner
010-601 12 50
helena.dahlen@byggknads.se

FÖRKORTNINGAR:

TIA: Teknikinstallationsavtalet. **TBM:** Trä, betong och mureriarbeten.
RSO: Regionalt skyddsombud. **HEA:** Huvudentrepenörskap.
DMY: De mindre yrkesgrupperna. **BYN:** Byggingustrins yrkesnämnd.
MB: Medbestämmande. **VVS:** Värme, ventilation, sanitet.

BLI MEDLEM!

Som medlem får du förhandlingshjälp, hjälp att bevaka avtal, arbetsvillkor och arbetsmiljö. Medlems-, hem- och avtalsförsäkringarna är andra exempel på förmåner.

Rätt till inträde har alla som är anställda inom förbundets verksamhetsområde.

Elever på gymnasiet byggprogram, som utbildar sig för arbete inom Byggnads verksamhetsområden, kan beviljas inträde i förbundet från och med årskurs två. Elever är avgiftsbefriade till och med december det år skolan avslutas. Som elev får du ta del av Byggnads medlemsförmåner, försäkringar och annat, däremot beviljas inte inträde i a-kassan. Om du sommarjobbar mellan andra och tredje året, och därmed uppfyller kravet för inträde i a-kassan, betalar du halv avgift plus a-kasseavgift. När du återgår till skolan är du åter avgiftsbefriad från förbunds- och avdelningsavgiften men fortsätter att betala a-kasseavgift.

Skriftlig ansökan om inträde ska lämnas till den avdelning där man har sin arbetsplats eller bostad. Frågan om inträde prövas och avgörs av avdelningsstyrelsen. Om ansökan bifalls gäller medlemskapet från första dagen i den månad då ansökan kom in.

Vi vill ha dig som medlem och du behöver oss!

KRETSMÖTEN 2023 BYGGNADS ÖREBRO VÄRMLAND

DEJE	26 okt	Medlemsmöte
SÄFFLE	18 aug	Medlemsmöte kl.18:30 plats ej bestämd
	28 sep	Medlemsmöte kl.18:30 plats ej bestämd
GRUMS	24 aug	Grillkväll (plats ej bestämd)
	26 okt	Höstmöte kl.18 på Grums pizzeria
HAGFORS	09 sep	Medlemsmöte kl.10 med fisketävling vid Starrkärr
	27 okt	Medlemsmöte med aktivitet
		Anmälan till Tomas Pettersson, 076-8430430, samtliga möten
KARLSTAD	Augusti	Fiskedag
	26 okt	Höstmöte inför regionfullmäktige på Byggfackens Hus kl.17
KRISTINEHAMN	25 aug	Höstaktivitet kl.18 - anmälan till Håkan 070-3993461
	23 sep	Unionstravet - anmälan till Håkan 070-3993461
	26 okt	Medlemsmöte kl. 18 Röda rummet
SUNNE	27 okt	Bowling kl.18 Sunne Krog 6 Bowling
DEGERFORS		Ingen verksamhet (se Karlskoga)
FRÖVI	14 sep	Medlemsmöte kl.18:30 på Christinas Gästgiveri Ervalla
	09 nov	Medlemsmöte kl.18:30 på Christinas Gästgiveri Ervalla
HÄLLEFORS	02 sep	Medlemsmöte med fiske tillsammans med Karlskoga
KUMLA	07 sep	Medlemsmöte kl.18 Bowlinghallen Kumla
	26 okt	Medlemsmöte kl.18 i Folkets Hus Kumla
LINDESBERG	13 sep	Bowling och mat på Lindesbergs Arena kl.18
ÖREBRO	Augusti	Medlemsmöte på ABF och bowling+mat på Pitchers
	Oktober	Nomineringsmöte inför regionfullmäktige

OBS! Anmälan till ordförande, senast en vecka innan på samtliga möten

Skydda dig och din familj!

Du har väl inte missat att Byggnads medlemmar nu har chansen att teckna sjuk- och efterlevandeförsäkring genom Folksam utan hälsokontroll?

I november skickades erbjudandet ut till medlemmar som är 25-55 år och som inte redan har försäkringen.

Förbundsordförande Johan Lindholm rekommenderar försäkringen och lyfter särskilt fram att den som tecknar försäkringen nu inte behöver svara på frågor om sin hälsa.

Försäkringen kostar 64 kronor i månaden. För det får du vid arbetsoförmåga ersättning från 91:a sjukdagen med maximalt 2 000 kronor i månaden som komplement till sjukpenningen.

Om du drabbas av en allvarlig sjukdom som cancer betalas 50 000 kronor ut för vissa diagnoser, och om du skulle avlida får din familj 200 000 kronor.

Här når du din ordförande

Askersund

Jens Johansson, 072-9027955

Deje

Fredrik Josefsson Vålemar,
076-7964135

Grums

Arnthor Ari Thorhallsson, 072-9656149

Hagfors

Tomas Pettersson, 076-8430430

Hallsberg

Nicklas Jonsson, 070-3986456

Hällefors

Jimmy Höglén, 070-4003987

Karlskoga

Hans Åkesson, 072-7384009

Karlstad

Martin Bodén, 076-3937057

Kristinehamn

Håkan Ahlqvist, 073-3373276

Kumla

Björn Grönqvist, 070-3415448

Lindesberg

Jonas Andersson, 072-5403530

Nora

Anton Appelqvist, 072-5352079

Sunne

Nicklas Andersson, 070-2555997

Säffle

Erik Pettersson, 073-8334437

Örebro

Kenny Hermansson, 073-9940189